

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Kvindeglimt

Citation: Hjortø, Knud: "Kvindeglimt", i Hjortø, Knud: *Drømmen om kvinden*, 1928, s. 105.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_15-shoot-workid60055/facsimile.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: *Drømmen om kvinden*

KVINDEGLIMT

PROFESSOREN går ned fra katedret, kollegiehæfter bliver lukket i. De yngre studenter lægger sig tilbage med et stille puh, der skal foregive, at de føler sig lettet for en stor anstrengelse, mange falder i snak, jeg rejser mig og går hen i vinduesforfybningen og ser ud over auditoriet, det vil sige, jeg ser ingenting, men tænker på, at jeg ved siden af fransk kommer til at sætte mig ind i italiensk og spansk, og mens jeg tænker, bliver jeg opmærksom på, at et pigeblik er fæstet på mig, spørgende og lidt genert, og det falder mig ind, at jeg sagtens har stirret på hende, mens jeg bestemte mig til italiensk og spansk. Jeg får da øjnene fra hende. Hun var ellers pæn med et lyst ansigt og varme endnu friske øjne. Mon hun ikke som mindre pige har gået hjemme og revet hør? Og har hun ikke selv, så hendes moder?

Der er ellers mange kønne piger imellem her. Der er jødiske med store fortænder og uskyldigt museansigt. Og der er en skønhed med mørke krøller langs tindingen og sort, blide øjne. Der er en anden køn pige med et bestemt ansigt, hun bliver måske lærerinde engang, i øjeblikket er hun bare en ung pige. En stor pige med sort hår og blå øjne, fin af ansigt og af meget rig familie, meget venlig og jævn, hende har jeg tit talt med. Ja,

men jeg er ligegyldig ved det altsammen. Jeg har fået nok. De udfolder alle venlighed, jeg kommer uvilkårlig til at smile, og jeg ser, at der tændes et glimt et sted i et ansigt, det er høpigen med kornhåret. Sød er hun, det er sandt, også sød i den hurtighed, hvormed hun skynder sig at se et andet sted hen, så at jeg kun halvt ser hendes ansigt. Hvad er hun ellers foruden sød? Ikke andet end et regelmæssigt verbum, amo amavi amatum amare. Man kan sætte hende i nutid, amo, hvor hun også selv befinder sig bedst, man kan bøje hende i fremtid, amabo, det vil sige, jeg selv lukker hellere min fremtid af for kvindens verbum. Derimod kan man sætte hende i datid, amavi, så er hun tilbagelagt, man ved, hvor man har hende.

Nej, dit lille regelmæssige verbum, jeg har kendt en, der ikke var nær så køn som du, hun gik som fero tuli latum ferre, et helt nyt ord i hver ny tid, det var noget andet.

Puh! siger jeg ligesom de yngste, skønt jeg her er en af de ældste. Jeg har gået på en del, siden jeg blev student, og nu går jeg på universitetet, ifærd med at blive lærd og luvslidt, så folk kan nok se på mig, at jeg mener det alvorligt. En halv time senere går jeg ude i Frederiksberg Allé, jeg har fået sprog og mad, nu trænger jeg til at gå lidt. Sådan fra vinduesforybning set, hvor ligner dog alle disse unge piger hver en idyl. Falder man i tale med dem på gangene, så har man en vandrende idyl ved siden af sig, ak fortræd er ikke til, vi er før syndefaldet som i menneskenes første idyl, der formodentlig varede en nat og en formiddag.

Min varede nu længere for seks, syv år siden. Hun var

lige kommen op efter en sygdom, da jeg første gang så hende, hendes smil var lidt fortrukket og manglede lethed, man blev ikke glad ved at se det, skønt det var venligt, jeg gav sygdommen skylden. Hun sad i en stor lænestol, hvad der klædte en ganske ung pige mærkeligt, jeg sad ved det andet vindue. Mellem os var der en etagère med en mængde latterligt nips, som folk den gang yndede. Mens vi talte, strakte jeg hele tiden hånden ud og fik fat i et eller andet, en tyndbenet dellelov, en vakand, en mjavkat, der var ved at krybe op ad et eller andet, jeg satte hver ting hurtigt tilbage igen, men forsigtigt, og fik straks efter fat i noget andet. Det kom altsammen helt hjem igen, jeg kom også selv hel hjem, det var en nips-idyl. Men hun havde en vis lethed ved at tale, derfor kom jeg igen.

Første gang talte vi om litteratur, anden gang drøftede vi alt, hvad der er fint og dannet. Moderen sad inde i spisestuen med sin symaskine, ikke for at holde vagt, trævlerne måtte bare ikke komme på gulvtæppet, men døren ind til os stod åben, det var vel nok det sikreste. Vi talte om at spise, og jeg holdt på, at man kan godt bide af bart brød. Hun råbte ind gennem den åbne dør: Mor, må man vel bide af bart brød, skal man ikke brække af det? — Svaret kom afgørende tilbage: Man skal brække af bart brød, man må ikke bide af det. — Vi drøftede vægge, jeg holdt på, at de skulde være oliemalede, som de var på landet. Mor, råbte hun som før, — er det finest at have tapetserede eller oliemalede vægge? — Afgørelsen kom også som før: Det er det fineste at have tapetserede vægge, oliemalede vægge er ikke fint. — Så lod jeg det med dannelse falde og holdt mig til litteraturen,

hvor jeg var overmanden. Jeg kom jævnlig igen, og det var altid idyl, også når jeg blev slået. Vi snakkede sammen over en lysedug med mange broderede huller og omstændigheder. Vi broderede en samtale med hinanden så renvasket og strøget, at en engel kunde have siddet på kanten af bordpladen og lyttet uden at finde noget, den kunde flyve hjem til himlen og sladre om . . . Vi konverserede hinanden ved et vindue langs en række urtepotter med begonier og tøffelblomster, der alle var meget renpillede for visne blade. Der blomstrede en vis fortrolighed op mellem os uden på nogen måde at sætte for lange skud, vi kom ikke hinanden nærmere for det, det hele var så renpillet for alt, hvad der ikke må være, og selv om der ikke stod nogen dør åben ind til spise-stuen, så kunde der godt. Sådan gik der et år. Jeg fyldte to og tyve, hun atten. Jeg var student, men jeg studerede ikke, jeg digtede og udviklede mig. Jeg var så uskyldig som en ung digter, der har sat sig et mål og ikke ved af, at der i hans verden er andet til end dette lille sølle mål. Sølle siger jeg nu, jeg sae ikke sølle dengang.

Nej, men der er en vis tid af min ungdom, som jeg ikke kan holde ud at tænke på. Sandt nok, i mit sind så det ikke så idyllisk ud, mens jeg, med en tyndbenet fajancehund mellem to forsigtige fingre, snakkede litteratur med en ung pige på atten. Jeg havde mine egne skjulte uvejrskyer med lyn og torden, fremstillet af mit indre krudt. Jo, jeg savnede ikke afsides rasen, men alligevel — —

For at komme væk fra alt det sludder, går jeg ind til boghandleren og køber den oldfranske krønike om Ludvig den Hellige, forfattet af herren til Joinville. Jeg går til-

bage til Frederiksberg Allé, læsende det sted, hvor Sire Jean af Joinville fortæller om mavcpine og dødsangst i Ægypten. De var fanget af saracenerne og troede, at nu skulde de dø: Vi kastede os ned på dækket, skælvende af dårlighed og den store angst, vi følte, og råbte grædende: Således døde den hellige Agnès! — Hvor var han dog en ærlig mand, den tapre ridder af Joinville.

Alle mennesker næsten snakker om livstræthed, ikke blot digterne. Jeg har hørt en rødmusset bondepige udbrude ved at høre en gris vræle ude i gården: Den lykkelige gris, det fjols, den skriger, og den får dog lov til at dø om et øjeblik, uden selv at røre en finger. — De, der hørte det, lo meget, også pigen selv, men meget mindre, og hun blev helt alvorlig, da jeg så på hende. Vi kom ikke til at tale sammen, men om aftenen, da jeg skulde gå, fulgte hun mig ud gennem forhaven, det var mørkt, og jeg var nærsynet, hun tog min arm, og vi gik tæt sammen, for ikke at rende i buskene. Jeg tænkte på det, hun havde sagt, det klang igen i mig selv, men så meget, at jeg ikke kunde få noget sagt. Vi kom ud på vejen, der var ikke så mørkt, men hun blev dog ved min arm. Jeg sae så: Her kan jeg godt se. Hm, sae hun med en syngende tone, der sank, mens den varede. Så sae hun godnat og gik ind.

Jeg har selv et fejgt ønske om, at jeg kunde blive træt, men jeg har hele livets usalige kraft i mig. Jeg vilde gerne give op, men jeg lever utrætteligt videre på livets bund.

Jeg går ind ad min gadedør. I stuen står døren åben, der er stillet palmer og andre store blomster op, det må være lørdagsrengøring. Der er imidlertid noget med min

støvle, en tegnestift viser det sig at være, og mens jeg står og piller den ud af min sål, lyder sang bag blomsterne:

O, gid jeg havde vinger og var en lille fugl,
så fløj jeg bort til et fremmed land, hvor
der ingen mandfolk går
rundt på gulvet.

Jeg ser flygtigt derind, et pigehoved kommer frem bag blomsterne. Det er hende, jeg sommetider siger goddag til. Hun ser meget forbavset ud over, at jeg står der og lytter, synes det, men jeg ser godt et opmærksomt blink i hendes øjne. Jeg holder tegnestiften, så hun kan se den, føler på hullet i min støvlesål og går videre. Hm, siger hun med nedadgående tone.

Hun synger ikke mere, så længe jeg kan høre det.

Jeg fordyber mig i Joinvilles krønike, der er herlig og burde oversættes. Resten af dagen går med en lille prøveoversættelse. Næste formiddag klokken elleve går jeg ned på første sal til fru Jensen, som jeg læser lidt fransk med. Hun tager imod mig på gangen med en del sindsbevægelse: Træd ikke i mine bunker, skriger hun. Men da jeg ikke ved, hvad for bunker, der er tale om eller hvor, går jeg videre. Da fælder fru Jensen sin kost imod mig og sætter mig i stå. Jeg kigger ned. Der ligger vist også noget, der er i alt fald en halv tændstik, jeg kan se. Jeg træder oven over, og står i døren til dagligstuen, hvor jeg stanses af et nyt skrig og samme kost: Der ser jeg med større lethed en lille fejbunke, den er markeret af en hvid sytråd i toppen.

Den kunde lige gå ind i hullet i min støvle, siger jeg.
Men har De huller i Deres støvler, siger fru Jensen,

og hendes smil bliver afløst af medlidende alvor, der klæder hendes unge, kønne ansigt godt.

Nå--å, siger jeg med et vist afvisende tonesving, som jeg senere har fået at vide, at jeg særligt har, og så sætter vi os til at læse, jeg har travlt. Hun er uforberedt som sædvanlig, og jeg bliver gnaven, det gør hun også, og der er hverken smil eller sød alvor på hendes ansigt mere. Hvis hun tænkte over sit udseende, som hun da ellers vist nok gør, så vilde hun komme i tanker om, at hun ikke er køn i øjeblikket.

Jeg tror næsten hellere, jeg vil helt holde op, siger fru Jensen og gør en lille pause, men jeg svarer ikke på vist og næsten.

Jo, jeg vil holde op, siger hun, — det bliver ikke til noget. Men så mister De den indtægt.

Jeg afviser medlidenhed over mistet indtægt som over hul i støvle, og siger bare: Å, hvad.

Så får jeg med det samme, hvad jeg har tilgode, og går. Fru Jensen så bedre ud, da jeg kom, end da jeg gik.

Foruden Joinville havde jeg spansk og italiensk, men det kunde nu ikke kaldes et arbejde. Jeg stak de to små lærebøger ind imellem det andet og kom igennem dem. Efter sommerferien gik jeg til øvelser i spansk, og en af de første gange kom jeg til at sidde ved siden af hende, hvis moder formodentlig engang havde revet hør. Hun så lidt sky til mig og tøvede, men flere kom ind på bænken, og hun kunde ikke undgå at komme tæt hen til mig. Hun lignede ikke hende med grisen, hende med visen eller hende med fejebunkerne, hun var forlegen, og jeg sæe goddag. Da smilede hun, den fælles kvindelige lysning gik over hendes ansigt. Det er først i de senere år, jeg

er blevet opmærksom på dette naturfænomen, det kommer som et svagt glimt på himmelen og langt borte. Ofte ser man det først, når det næsten er forsvundet, man skimter det, man aner det, det slår ikke ned og tænder heller ikke, men er dog bestemt til at ses. Naturen opfinder ikke sådan noget hen i været.

Hendes kollegiehæfte lå så nær ved mig, at jeg kunde læse hendes navn Anna Petersen. Så vendte jeg også mit hæfte om og gav det et lille skub, så hun kunde se, hvad jeg hed.

Nå, De læser virkelig også spansk? sae jeg, da vi nu var så vidt præsenterede.

Hun så lige og fuldt på mig som på en, der fra nu af er en kending, og hele hendes ansigt stod i en lue af smil fra kælder til kvist: Det gør De jo selv.

Nå—å — ja—e, sae jeg, antydende forskellen på bogorm og kvinde.

Nå, ja, svarede hun som en indrømmelse af forskellen.

Dermed var den drøftelse forbi, jeg hjalp hende lidt med oversættelse, og så kom professoren.

Frederiksberg Allé er storartet om efteråret, men jeg kan ikke komme fra min lille tåbelige nips-idyl i sin tid, der gik i stykker netop om efteråret. Den blev ved at være, hvad den var, et år, dens kulisser var nips på en ctagère, en lysedug, og begonier i en vindueskarm. Jeg tænkte kun lidt ved det hele, følte slet ikke noget. Hun gjorde begge dele, og en dag voldte hun, at noget skete. Hun var iskold imod mig. Først prøvede jeg på at snakke det væk, men tiden for tyndbenet nipssnak var forbi. Jeg fik for tynd snak tiltagende kulde. Så forlangte jeg en forklaring, og blev afvist med noget, der mindede om foragt.

Så blev jeg gal, jeg rejste mig op og sæe noget om luner. Et kvart minut efter var vi i fuldt skænderi, hvorved hun fik betydelig mere glans i sine blege kinder og matte øjne. Jeg fik en del at vide om, hvordan jeg var, og det endte med, at jeg gik oprørt min vej.

Jeg kom igen næste dag. Hun sad i sin store lænestol og så en smule mat ud, men lavede hurtigt op, talte om andre ting end det fra igår, men jeg rev alt det ned og gik lige løs på sagen, og hun gik øjensynligt glad ind på gårdsdagens optrin. Hun hørte på, at hun var lunefuld, tog mod forskellige ubehageligheder, og førte samtalen ind på vore forskellige mærkværdigheder, hun viste sig at have mange, jeg havde flere. Vi åbnede os for hinanden, talte, som vi aldrig havde gjort før. Da jeg gik, takkede hun mig, fordi jeg var kommet igen.

Det blev en meget bevæget tid, vi havde jo nu hinandens fortrolighed, jeg særlig havde en del at fortælle. Der var meget sortsyn i, som hun ikke kunde lide, skønt hun selv led meget af tungsind. Men vi skændtes ikke mere, og forholdet mellem os nærmede sig igen til den idyl, som hun en dag pludselig havde revet i stykker. Men idyllen kom ikke. Hun smadrede den på et bal, vi var til. Vi havde talt temmelig sort de sidste dage, men den aften morede hun sig i sådan et tempo, at jeg ikke kunde være med. Jeg lod de andre om at more sig med hende. Hun så det og hævnede sig ved hjælp af en ung mand, der var optaget af hende. Nå, jeg hævnede mig også, men hun var mig overlegen, slog mig så fuldstændigt, at jeg opgav alting, både hævn og hende. Det blev i grunden en uhyggelig nat.

Næste dag havde jeg verttet hende hoverende over nattens

oplevelser, men hun var langt nede, hun var mat, og den dag var jeg den overlegne. Jeg så forskelligt, der ikke er værd at huske. Men nogle dage efter kunde hun igen, og nu var der ingen fred mellem os mere, ingen dille-vov eller vakand, og så forlovede vi os. Hvordan og hvorfor, det ved jeg ikke, jeg blev mig først helt bevidst, efter at det var sket. Sådan går det nok så mangen en ny Adam. Han har været i sin ensomme uskyldighedstilstand, han har vandret om i paradiset mellem dyr og blomster, bøger og drømme, det er uvist, om han sover eller er vågen, men han lever som i en dyb søvn, og en dag vågner han med Eva stående ved siden af sig. Så er det forbi med paradiset, han får sød og bitter frugt at smage, kundskabens frugt, som han mente, han kendte så godt, den får han først nu at tygge på til sin store belæring. Eva går ind til hans dyr og drømme, til hans bøger og blomster, hun vurderer det kritisk og regner det ikke for så farlig meget. Sikkert føler hun en vis skinsyge mod hans paradiset, som hun ikke selv har haft mage til. Hun tager hans Edens have med samt ham selv under en rask vurdering, og så følges de ad udenfor. Driver hun ham eller smider han hende ud af sit paradiset og render selv bagefter? Jeg ved det ikke, men ud kom vi, og jeg fik en anden verden at se, der var mere kras end den, jeg hidtil havde levet i.

Jeg var på skovtur igår. I skoven kom jeg til at gå med en ung fru Olsen, der var ingen Olsen med, og vi talte om sprog, hun var ikke uden begreb. Da vi sent på aftenen stod af ved hovedbanegården, kom vi igen til at gå ved siden af hinanden. Vi talte straks sprog, til det

sted, hvor vi skulde skilles, men så foreslog jeg at følge hende til hendes dør. Nej, sae hun, — jeg følger Dem hjem. Ja, men det er længere, svarede jeg. Det gør slet ikke noget, sae hun så, — De er nærsynet, og det er mærkt på gaden, og det er rart at gå lidt mere.

Til alt det svarede jeg ganske kort: Nej, det er der ingen mening i. Jeg følger Dem hjem.

Godnat så, svarede hun endnu kortere og gav mig hånden. Der kom ikke mere følgen-hjem ud af det.

Stemmer, der er venlige i klangen, husker jeg længe; men jeg glemmer ikke stemmer, der blir kolde i løbet af et sekund.

Ja, men verden er blevet mere venlig, siden jeg var en og tyve, jeg begynder at forstå det. For en syv år siden mødte jeg en ung pige, som jeg kendte, sammen med en anden. Hun stirrede meget uvenligt på mig, og bagved hørte jeg hende sige: Uf, hvor han er væmmelig. Jeg gik lige hen til min kæreste — det var fjorten dage gammelt — og fortalte, hvad jeg havde hørt, temmelig irriteret, men hun sae ganske roligt: Sådan noget har du ingen skade af at høre, men du vilde vel hellere haft, hun skulde ha sagt: Hvor han er sød! Sådan er den unge Adam, han blir fornærmet, fordi frugten fra kundskabens træ ikke er et sødt sommeræble. Jeg blev gal og skabte mig. Hun pillede mine ord fra hinanden og ordnede dem i små bunker. Forfængelighed, vigtighed, indtagethed i mig selv og så videre. Til sidst blev også hun gal, og så blev det endnu værre, indtil vi havde nået det hvidglødende stadium, så røg vi lige derfra ind i forsoning med undskyldninger og tilgivelse.

Men det tar tid at få Adam klogere, en anden dag

stillede jeg med følgende bemærkning, der var faldet på min vej: Ih, du glade verden, hvor ser han tvær ud. — Jo, men vidste jeg ikke det, så var det virkelig på tide, at jeg fik det at høre. Jeg så tit utilladelig tvær ud. Jeg indrømmede, at jeg led en del af tungsind. Ja, sae hun, men det er noget, du selv laver. Jeg indvendte, at hun jo selv led af tungsind. Ja, tak, det var noget andet. Hun gik derhjemme og havde det sandelig ikke for morsomt. Jeg var fri for al tvang og kunde bestille, hvad jeg selv havde lyst til. Men dem, der blev gift af de unge piger, for dem var det ingen sag. Også den dag endte med forsoning. Der gik tre søde dage, ved slutningen af den tredie sae hun efter et ømt godnat de ord: Træt af livet, mæt af kærlighed. — Hvem siger dog sådan noget? spurte jeg. Det siger Petersen. — Nå, ja, men det er da ikke noget for dig. Å, hvad, når det passer, så — —. Jeg gik min vej i forbitrelse, hun lo.

Jeg følger forelæsninger i oldfransk. Ved siden af mig fik jeg en dag frøken Anna Petersen. Hun viste sig hurtigt at være forfærdelig glad for oplysninger, hun var begynder, og jeg var så dygtig. En anden dag forbavsede hun mig med en smilende hilsen på lang afstand, hun kom lige hen til mig, satte sig så og sae: Jeg ved, De skal til fabrikant Hempel iaften, det er min onkel, jeg bor der ikke, men jeg kommer der meget.

I løbet af fem minutter var vi fuldt forberedt til at møde hinanden som to gamle venner i fabrikant Hempels dagligstue.

— Ja vist så, uden at jeg selv rigtig vilde det, kom jeg ved et tilfælde, ved en piges hånd, ud af Edens have, jeg så

min karikatur, jeg så, at jeg var nøgen, og jeg skammede mig. Nu ser jeg ind mod paradiset's port, ind efter drømmen, idyllen, kvinden, men har jeg tro til, at jeg kan finde derind igen?

Om aftenen, da jeg stod udenfor fabrikant Hempels dør, hørte jeg sang indenfor, en pigestemme var det. Sangen kom helt hen til døren, det var muligt, at hun kunde se mig gennem den farvede rude. Jeg lod hånden synke, mens jeg tænkte på, om ikke kvinden har en trang til at give sig til kende, ved lyd, når man ikke kan se hende, ved vinken, når man ikke kan komme på ord med hende.

Så ringede jeg. Hun lukkede op og sae tilsyneladende forbavset: Men god aften, er det Dem? Jeg hilste med stor venlighed, for at hun ikke skulde blive kold i ansigtet. Hun spurte med øjnene, om jeg havde lyttet, jeg svarede ligesådan, og det stod på ubestemt smil mellem os. Jeg syntes godt, hun kunde spørge, hun skulde nok få svar. Men hun foretrak at slå sig på været.

Ellers husker jeg ikke noget fra den aften. Vi gik hjem på samme tid. Gennem villaens have tog hun min arm. For det er mørkt, sae hun. Ude på gaden var det lyst, men det nævnte jeg ikke, og så blev hun gående ved min arm, til en travl mand rendte os fra hinanden. Jeg stødte skulderen mod et træ, og hun foreslog at følge mig hjem. Jeg indvendte, at det var langt, men lod det blive, som hun vilde. Vi kom til at tale om mig, og lidt efter var jeg inde i en min hisorie fra for syv år siden. Hun hørte meget optaget på min beretning. Jeg sae til sidst: Dengang syntes jeg, at jeg undertiden var udsat for hendes foragt, og jeg følte mig meget ophidset over det, men det var vel egentlig misundelse.

Hun svarede: Jeg ved mange kvinder, der i virkeligheden er misundelige på mændene. Det er rimeligt. Jeg kan godt forstå, hun var det. Jeg synes heller ikke, det er rigtigt sådan at gå hen og forlove sig. Man skal være forsigtig.

Vi gik igen med hinanden under armen, for det var jo mørkt. Jeg følte mig irriteret af hendes bemærkning, den kunde jo lyde meget fornuftigt sådan, men det er let at tænke fornuftigt, når man er kold og kan være ligeglad. Jeg så hende ind i ansigtet og spurgte: Er De selv altid forsigtig?

Selvfølgelig, svarede hun køligt og bestemt, — hvorfor spørger De om det?

Jeg forsøgte at slå det hen ved at sige, at det var også et dumt spørgsmål, men hun sae: Det var ikke noget spørgsmål, det var en tvivl, fordi jeg går her med Dem.

Jeg svarede: Jeg er en klodrian, jeg kan ikke klare mig. Vil De være sød og tage imod min undskyldning?

Det vil jeg, men der kan De se, jeg har bedre tanker om Dem, end De om mig. Det faldt mig ikke ind, at det kunde være uforsigtigt at gå her med Dem.

Kære frøken Petersen, sae jeg bevæget, — når De gir mig en så smuk tilrettevisning, så kan jeg kun være glad over den dumhed, jeg fik sagt.

Vi talte ikke mere, før vi nærmede os min dør. Så sae hun: Kunde De ikke hjælpe mig lidt med oldfransk, det kniber for mig, og De er så dygtig.

Med fornøjelse, sae jeg, — men hvor skal det være?

Hos min onkels, svarede hun, — det er rare mennesker og fornuftige.

Fornuftige, gentog jeg, — nå, ja, godnat. — Vi skil-

tes, og jeg gik ind ad min dør. Hvad mon Hempels er fornuftige med?

Så læste vi oldfransk, to gange om ugen. Det gik meget alvorligt til, jeg sørgede for, at hun fik noget lært. Den tredje dag mødte hun mig på gangen med en kost: Ja, jeg er blevet stuepige, forklarede hun, — trød ikke i mine små bunker.

Jeg kom i fejehumør, jeg gik med iver ind i hendes spøg, hvis det var en. Jeg roste hendes små bunker, fordi de var små og nydelige, jeg tog en af dem som en pris tobak mellem tre fingre og viste hende. Hun kaldte mig leende en gris og tog mig med ud i køkkenet, for at jeg kunde vaske mig. Der gik et kvarter på den skønneste måde til spilde. Hun var yndig med det fejehumør, det klædte hende bedre end studium. Hvad skal piger læse oldfransk for, når de kan lave en sådan fortryllelse over en fejebunke. Lidt efter læste vi, men min sidste tanke holdt jeg ved mig selv, og senere blev jeg bestyrket i troen på, at det var klogt.

Hvad Hempels var fornuftige i, gik efterhånden op for mig. De ventede sig lige så lidt som hun selv en forlovelse, men jeg var en tid ved at blive forelsket.

Dagen med fejebunkerne var højdepunktet mellem os. Senere kom der vel anden munterhed, men hun satte ikke selv noget i gang. Hendes venlighed var den samme, men den lyste ikke mere. Jeg tænkte en tid, hvor det vilde være et held for mig, om jeg altid havde hende at betro mig til, når noget plagede mig, og om jeg havde hende at lege med, når jeg trængte til det. Jeg vidste, hun kunde finde på leg, hvis hun vilde, men hun vilde ikke mere.

Hvorfor? gik jeg og tænkte flere dage efter hinanden.

Jeg havde måske ikke været meget langt fra at fri til hende, jeg var en tid meget nær ved at foreslå hende venskab, heller ikke det blev til noget.

En dag stod der igen en student i en vinduesforfyndning i auditoriet og så ud over forsamlingen. Han så ret alvorlig ud, men jeg så ham pludselig smile, øjensynlig til en bestemt. Jeg fulgte retningen af hans blik og så et svagt smil, lige en lysning på et frisk, blondt pigesansigt, en, der så ud til som lille pige at ha gået og revet hø.

Anna Petersen og jeg læste ikke oldfransk mere, hun kunde selv, og så gled hun bort. Hun kom mig ikke nærmere, fordi jeg så hende til forelæsningserne. Med sin lille rive rev hun nu hø på en anden mands mark til duft og fornøjelse for ham. Hun samlede vist med lånt fejkekost fine små bunker sammen til en anden at træde hen over. Sådan gik jeg og tænkte den ene dag og den anden med. Jeg mødte jævnlig en ung, endnu køn, men træt kone, flere gange havde hun to små børn med. Jeg så på hende, hun var virkelig køn, hun havde været endnu kønnere. Hun så på mig, hendes blik var meget følsomt. Hun tænkte noget ved synet af mig. Mand havde hun aldrig med, så lidt som jeg kvinde. En dag mødte jeg hende med en stor pakke under armen og et barn løst hængende ved hver hånd. Jeg så, hun var et billede af mig selv. Pakken var mit studium, det lille løsbarn ved hver hånd var italiensk og spansk, og så havde ingen af os nogen at gå med.

Jeg indhentede en dag Anna Petersen i Frederiksberg Allé. Hun hilste venligt og gik lidt med mig. Jeg sæe efter forskellig småsnak: Hvor er kvinden dog et besynderligt væsen.

Ja, svarede hun, straks optaget af spørgsmålet.

Det er ikke, fordi jeg ved meget om det, sae jeg spagfærdig. — Men når digterne er begejstrede over kvinden, er det sikkert fordi, de har glemt det øjeblik, da de kun var mennesker. Som mennesker tror jeg, de blir skuffede, men bag efter, fordi de er digtere, føjer de til, hvad der ikke har været. Vi er på den måde alle sammen digtere, bag efter.

Anna Petersen så på mig som en student på en professor, der har et interessant øjeblik.

Jeg blev ved, påvirket af min opmærksomme student: En sol, der svider, eller et kornmod, der lige skimtes, det er kvinden.

Det er måske nok rigtigt, sae hun.

Jeg tænkte: Nu har du udleveret dig selv tilstrækkeligt. Hun ser den anden og sig selv, to kvinder i en mands liv. Det er interessant. Jeg tilføjede højt: Ja, man kan jo sige så meget. Men fra godt indfald til rent vrøvl er der ikke noget langt skridt.

Vi talte ikke om mere. Lidt efter gik hun tilbage til sin egen vej. Min sidste bemærkning havde åbenbart ikke hendes bifald.

Men jeg tænkte noget, som jeg ikke sae til hende, hvad der jo heller ikke var nogen grund til: Er der mellem de to ydertilfælde af kvinder, den elskede karikaturtegner af manden og det fjærne kornmod, der viser sig på hans himmel og forsvinder uden at komme nærmere, er der ikke et mellemtilfælde, den trofaste veninde, eller er det i alt fald så sjældent, at det kun kan regnes for en undtagelse? Men en mand kan jo også være sådan indrettet, at han kun tiltrækker de to ydertilfælde.

Jeg kom ud af mine tanker ved lyden fra Falcks bil, og med det samme mindedes jeg, at jeg havde hørt den tre gange lige efter hinanden. Da jeg så fra bilen og frem igen, blev mine øjne hængende ved en ung pige, der også havde vendt sig mod den tudende bil.

Det var Falck, sae hun.

Ja, svarede jeg, — det var Falck. Det er tredje gang i løbet af ti minutter.

Ja, sae hun, — jeg har også hørt den tre gange lige efter hinanden.

Hun havde et venligt ansigt. Hun havde i sit blik mere charme, end den ene, jeg havde kendt, mere kvikhed end den anden. Vi kunde jo godt gå sammen, hun og jeg. Der vilde komme forskellige kære og morsomme små påfund til at begynde med. Så vilde muligheden spalte sig i to. Hun vilde forsvinde som et skær på himlen, en fjærn varme, man ikke når at få glæde af, eller hun vilde gå til den anden håndgribelige side. Ingen mand kan se sporskiftet i en kvindes hjærte.

Vi stirrede på hinanden, men midt i mine tanker sae hun: Der sker mange ulykker her i København.

Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde sige til det, og hendes blik forandredes, det blev mere forbeholdent, det fik et anstrøg af det hånlige. Men jeg kunde næsten ikke komme løs af alt det, jeg hang fast i. Jeg sae: Nå, jeg skal nok videre.

Farvel, sae hun, og ved det raske snit i situationen, som hendes farvel var, kom jeg bedre til at høre den uafgjorte klang i min egen stemme.

Jeg havde endnu et kvarter hjem. I løbet af det kvarter var der endnu tre kvinder, hvis ansigt fik en svag lysning, idet jeg mødte deres blik.